

סילבוס

ובלביה חומה. ישראל ושאלת הריבונות - 13832

תאריך עדכון אחרון 13-08-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): עירית חן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: iritchen7@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיוום מראש

מורים הקורס:
פרופ' יפעת וייס

תאור כללי של הקורס:
הקורס יעניק היכרות בסיסית עם טקסטים מרכזיים על מושג הריבונות ובמיוחד על סוגיות יסוד

הRaloooniyot להבנתה של תפישת הריבונות הישראלית.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס להקנות הכרה מושגת רחבה, היסטורית ועכשווית, בנוגע למושג הריבונות ויכולת- ליישמה בחשיבה עצמאית בנוגע להיסטוריה כללית וישראלית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את התפתחותה של התפישה הישראלית ביחס לריבונות כמו גם ביחס למעמדה של ירושלים בהקשרים של הספרות התרבותית הכללית בתחום.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית ופרטיטים של סטודנטים

רשימת נושאים / תוכנית הלימודים בקורס:

1. הצגת הנושא ודרישות הקורס
2. מושג הריבונות וההתפתחות
3. הריבונות והთיאולוגיה הפוליטית
4. ריבונות טריטוריאלית
5. ריבונות וסטטואלית
6. מדיניות דמי
7. ריבונות באربעה מופעים שונים
8. הרגע הריבוני
9. ירושלים
10. קורפוס ספרותום
11. אנומליות
12. מובלעת הר הצופים
13. סיכום

חומר חובה לקריאה:

- c International Law, <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e1472?rskey=68VEUK&result1&prdEPII>.
2. קרל שמייט, תיאולוגיה פוליטית : ארבעה פרקים על תורת הריבונות. תל אביב : הוצאת רסלינג, 2005.
3. Abdelhamid El Ouali, *Territorial Integrity: Rethinking the Territorial Sovereign*

- Right of the Existence of the States*, *Geopolitics* 11:4 (2006), pp. 630–650.
4. Tuomas Forsberg, *Beyond Sovereignty, Within Territoriality: Mapping the Space of Late-Modern (Geo)Politics*, *Cooperation and Conflict* 31:4 (1996), pp. 355–386.
  5. Rainer Grote, Art. *Westphalian System*, *Max Planck Encyclopedia of Public International Law*, <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e1500?rskeyNfQsYX&result1&prdEPIL>.
  6. Leo Gross, *The Peace of Westphalia, 1648–1948*, *The American Journal of International Law* 42:1 (1948), pp. 20–41.
  7. Robert H. Jackson, *Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World*, Cambridge Studies in International Relations Vol. 12, Cambridge 1990, Introduction and Chapters 1–2, pp. 1–49.
  8. Stephen D. Krasner, *Sovereignty: Organized Hypocrisy*, Princeton, New Jersey 1999, Chapter 1, pp. 3–42.
  9. דימטרי שומסקו, "הציונות ומדינת הארץ: קרייה מחדש", ציון, י"ג : תשע"ב, עמ' 223–254.
  10. אורן ביאלר, "הדרך לבירה – הפיכת ירושלים למקום מושבה הרשמי של ממשלת ישראל בשנת 1949", *קמדра* 35 : 1949–1985 : 191–163, 1985.
  11. זכי שלום, "מאבקה של מדינת ישראל לסיכול החלטות עצרת באו"ם על בגיןום ירושלים בשנות החמישים", *עינום בתקומת ישראל* : מאסף לבעית הציונות, היישוב ומדינת ישראל 3 : 1993, 1993, 97–75.
  12. פולקה ברנדוט, *ירושלים, ירושלים*. מכון ירושלים לחקר ישראל, תשי"ב.
  13. רות לפידות, *ירושלים: היבטים משפטיים*. ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1997.
  14. Evgeny Vinokurov, *A Theory of Enclaves*, Lanham et al. 2007, Chapter 1, pp. 1–8.
  15. Fiona McConnell, *The Fallacy and the Promise of the Territorial Trap: Sovereign Articulations of Geopolitical Anomalies*, *Geopolitics* 15:4 (2010), pp. 762–766.
  16. Elizabeth M. Clark, *The Free City of Danzig: Borderland, Hansestadt or Social Democracy?*, *The Polish Review* 42:3 (1997), pp. 259–276.
  17. Bevans, Charles I. (ed.), *Treaties and Other International Agreements of the United States of America*, Vol. 2: *Multilateral 1776–1930*, Washington, D. C. 1969.
  18. Mason, John B., *The Danzig Dilemma: A Study in Peacemaking by Compromise*, Stanford 1946.
  19. יair פז, "יעולים ויורדים בו: היזיקה הסמלית-פוליטית להר הצופים ולGeomפוס האוניברסיטה העברית בתקופת המובלעת, 1948–1967", *קמדра*, 163, ניסן תשע"ג, עמ' 69–104.

חומר לקרייה נוספת:
מקורות

- Yehoshua Freundlich (ed.), *Documents on the Foreign Policy of Israel: Israel State Archives*, Vol. 1: 14 May–30 September 1948, Jerusalem 1981.
- 189: M. Shertok to N. Goldmann (London), [Tel Aviv], 15 June 1948, pp. 162–164.
- 192: A. Eban to S. Roseman (New York), New York, 16 June 1948, pp. 167–169.
- 204: Memorandum by the Israeli Mission at the United Nations, [New York], 17 June 1948, pp. 179–181.

Yehoshua Freundlich (ed.), Documents on the Foreign Policy of Israel: Israel State Archives, Vol. 2: October 1948–April 1949, Jerusalem 1984.
□11: L. Kohn to E. Elath (Washington), [Tel Aviv], 7 October 1948, pp. 35–36.
□525: M. S. Comay to M. Elisah (London), Tel Aviv, 29 April 1949, pp. 606–612.

LITERATURE

- Agnew, John, □*Sovereignty Regimes: Territoriality and State Authority in Contemporary World Politics*, □ *Annals of the Association of American Geographers* 95:2 (2005), pp. 437–461.
- Agnew, John, □*The Territorial Trap: The Geographical Assumptions of International Relations Theory*, □ *Review of International Political Economy* 1:1 (1994), pp. 53–80.
- Alexandrowicz, Charles H., □*New and Original States: The Issue of Reversion to Sovereignty*, □ *International Affairs* 45:3 (1969), pp. 465–480.
- Alexandrowicz, Charles H., □*The New States and International Law*, □ *Millennium: Journal of International Studies* 3 (1974), pp. 226–233.
- Berger, Stefan, □*The Study of Enclaves – Some Introductory Remarks*, □ *Geopolitics* 15:2 (2010), pp. 312–328.
- Besson, Samantha, Art. □*Sovereignty*, □ *Max Planck Encyclopedia of Public International Law*, <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e1472?rskey=68VEUK&result1&prdEPIL>.
- Bull, Hedley, □*The Theory of International Politics: 1919–1969*, □ in: Brian Porter (ed.), *The Aberystwyth Papers: International Politics 1919–1969*, London 1972, pp. 30–55.
- Casperson, Nina, □*Degrees of Legitimacy: Ensuring Internal and External Support in the Absence of Recognition*, □ *Geoforum* 66 (2015), pp. 184–192.
- Clark, Elizabeth M., □*The Free City of Danzig: Borderland, Hansestadt or Social Democracy?*, □ *The Polish Review* 42:3 (1997), pp. 259–276.
- Crawford, James, □*The Criteria for Statehood in International Law*, □ *The British Yearbook of International Law* 48:1 (1976/1977), pp. 93–182.
- Forsberg, Tuomas, □*Beyond Sovereignty, Within Territoriality: Mapping the Space of Late-Modern (Geo)Politics*, □ *Cooperation and Conflict* 31:4 (1996), pp. 355–386.

- Gross, Leo, *The Peace of Westphalia, 1648* [1948], *The American Journal of International Law* 42:1 (1948), pp. 20–41.
- Grote, Rainer, Art. *Westphalian System*, *Max Planck Encyclopedia of Public International Law*, <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e1500?rskeyNfQsYX&result1&prdEPL>.
- Hinsley, Francis H., *Sovereignty*, New Thinker's Library Vol. 13, London 1966.
- Jackson, Robert H., *Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World*, Cambridge Studies in International Relations Vol. 12, Cambridge 1990.
- Jeffrey, Alex, McConnell, Fiona, Wilson, Alice, *Understanding Legitimacy: Perspectives from Anomalous Geopolitical Spaces*, *Geoforum* 66 (2015), pp. 177–183.
- Jennings, Robert Y., *The Acquisition of Territory in International Law*, Manchester 1963.
- Jones, Reece, *Sovereignty and Statelessness in the Border Enclaves of India and Bangladesh*, *Political Geography* 28:6 (2009), pp. 373–381.
- Karan, Pradyumna P., *The India-Pakistan Enclave Problem*, *The Professional Geographer* 18:1 (1966), pp. 23–25.
- Kelsen, Hans, *The Essence of International Law*, in: Karl W. Deutsch, Stanley Hoffman (eds.), *The Relevance of International Law: Essays in Honor of Leo Gross*, Cambridge, Mass. 1968, pp. 85–92.
- Kelsen, Hans, *Pure Theory of Law*, Translation from the Second German Edition by Max Knight, Berkeley 1967.
- Kelsen, Hans, *The Principles of International Law*, Reprint of the First Edition New York 1952, Clark, New Jersey 2003.
- Krasner, Stephen D., *Sovereignty: Organized Hypocrisy*, Princeton, New Jersey 1999.
- Lauterpacht, Hersch, *Recognition in International Law*, Cambridge Studies in International and Comparative Law Vol. 3, Reprint of the First Edition Cambridge 1947, Cambridge 2013.
- Mandaville, Peter G., *Territory and Translocality: Discrepant Idioms of Political Identity*, *Millennium: Journal of International Studies* 28:3 (1999), pp. 653–673.
- McConnell, Fiona, *The Fallacy and the Promise of the Territorial Trap: Sovereign Articulations of Geopolitical Anomalies*, *Geopolitics* 15:4 (2010), pp. 762–766.
- Murphy, Alexander B., *The Sovereign State System as Political-Territorial Ideal: Historical and Contemporary Considerations*, in: Thomas J. Biersteker, Cynthia Weber (eds.), *State Sovereignty as Social Construct*, Cambridge Studies in International Relations Vol. 46, Cambridge 1996, pp. 81–120.
- Ouali, Abdelhamid El, *Territorial Integrity: Rethinking the Territorial Sovereign Right of the Existence of the States*, *Geopolitics* 11:4 (2006), pp. 630–650.
- Robinson, G. W. S., *Exclaves*, *Annals of the Association of American Geographers* 49 (1959), pp. 283–295.
- Rosenau, James N., *Sovereignty in a Turbulent World*, in: Lyons M. Gene, Michael Mastanduno (eds.), *Beyond Westphalia? State Sovereignty and International Intervention*, Baltimore, London 1995, pp. 191–227.
- Schendel, Willem van, *Stateless in South Africa: The Making of the India-Bangladesh Enclaves*, *The Journal of Asian Studies* 61:1 (2002), pp. 115–147.

Thürer, Daniel, Art. "Failing States," Max Planck Encyclopedia of Public International Law, <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e1404?rskeyHTCfHJ&result1&prdEPIL>.
Vinokurov, Evgeny, A Theory of Enclaves, Lanham et al. 2007.

ג

REVIEWS (Quasi-States)

- Clark, Ian, *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *Modern Asian Studies* 26:1 (1992), pp. 202–205.
- Harshe, Rajen, *Third World Underdevelopment and International Relations, Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *Social Scientist* 23:7/9 (1995), pp. 75–90.
- Nardin, Terry, *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *The Journal of Asian Studies* 50:4 (1991), pp. 887–888.
- Pierre, Andrew J., *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *Foreign Affairs* 70:5 (1991), p. 182.
- Segal, Gerald, *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *International Affairs* 68:2 (1992), p. 327.
- Thornberry, Patrick, *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *The International and Comparative Law Quarterly* 41:3 (1992), pp. 729–730.
- Walker, Rob B. J., *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *Canadian Journal of Political Science/Revue canadienne de science politique* 25:4 (1992), pp. 804–805.
- Young, Tom, *Robert H. Jackson, Quasi-States: Sovereignty, International Relations, and the Third World* (1990), *Africa: Journal of the International African Institute* 62:2 (1992), p. 304.

הערכת הקורס - הרכיב הציון הסופי :	
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה %	50
הרצאה %	0
השתתפות %	50
הגשת עבודה %	0
הגשת תרגילים %	0
הגשת דוחות %	0
פרויקט מחקר %	0
בחנים %	0
אחר %	0

מידע נוספת / הערות:

